

## منشور حقوق بشر کوروش بزرگ

در حدود سال ۱۲۸۵ خورشیدی (1258-1261 هجری شمسی، میلادی ۱۸۸۲-۱۸۷۹) به هنگام کاوش ها در بابل در میان رودان (بین النهرین)، باستان شناس ایرانی، هرمز رسام یک استوانه سفالین کوچک از گل پخته (۲۳ سانتیمتر)، یافت، که شامل یک نوشته از کوروش بزرگ بود. جنس این استوانه از گل رس است، ۲۳ سانتی متر طول، و ۱۱ سانتی متر عرض دارد و در حدود ۴۰ خط به زبان آکادی و به خط میخی بابلی نوشته شده است. بررسیها نشان داد که نوشتههای استوانه مربوط به سال ۵۳۹ (پ.م) از سوی گوروش بزرگ پس از شکست بخت النصر و گشوده شدن شهر بابل، نوشته شده است و به عنوان سنگ بنای یادبودی در شهر بابل قرار داده شده است. استوانه یافت شده در موزه بریتانیا در شهر لندن نگهداری میشود. از سوی دیگر در سالهای کنونی آشکار شد که بخشی از یک لوحه استوانهای که آن را از آن بنویسد پادشاه بابل میدانستند، پاره‌های از استوانه کوروش بزرگ است که از سطرهای ۳۶ تا ۴۲ آن میباشد. از این رو این قسمت که در دانشگاه ییل (Yale) آمریکا نگهداری میشود، به موزه لندن گسیل و به استوانه اصلی پیوست گردید. کوروش بزرگ بعد از خاتمه زمستان در اولین روز بهار، در بابل تاجگذاری کرد. شرح کامل تاج گذاری کوروش و حوادث آن دوران، به صورت مفصل توسط «گزنفون» سردار و مرد جنگی و فیلسوف و مورخ یونانی طیب و بیان شده است. کوروش بعد از تاجگذاری، در معبد مردوک خدای بزرگ بابل، منشور آزادی نوع بشر را قرائت نمود. متن سخنرانی و کتیبه کوروش تا این اواخر نامعلوم بود. تا اینکه اکتشافات در بین النهرین از ویرانه قدیم شهر «اور» کتیبه‌های بدست آمد و بعد از ترجمه معلوم شد، همان متن منشور آزادی نوع بشر، کوروش میباشد. این لوح در حال حاضر یکی از با ارزش ترین اشیای تاریخی است که در موزه بریتانیا از آن نگهداری میشود. فرمان حقوق بشر کوروش با استوانه کوروش، به عنوان کهن ترین سند کتبی از دادگستری و مراعات حقوق بشر در تاریخ و مایه مباحث و سرافرازی ایرانیان یاد میشود. کوروش، موسس پادشاهی ایران و آغازگر سلسله هخامنشیان، پس از تسخیر بابل اعلام عفو عمومی داد؛ ادیان بومی را آزاد اعلام کرد؛ برای جلب محبت مردم میانرودان (بین النهرین) و آموزش همزیستی عقیدتی به انسانها، مردوخ که کهن ترین خدای بابل بود را به رسمیت شناخته، در پیشگاهش کرنش کرده بر دستش بوسه زد و او را نیایش کرد و سپس گفت. او هیچ گروه انسانی را به بردگی نگرفت و سپاهیان را از تجاوز به مال و جان رعایا بازداشت. او تمامی ساکنین پیشین سرزمینها را گرد هم آورده و منزلگاه آنها را به ایشان بازگرداند.

کوروش کبیر همان طور که خواندید به مذهب و آئین های هر فرقه ای احترام می گذاشت و بر خلاف اعراب، رومی ها و یونانی ها که به هر کجا حمله می کردند سعی در رواج فرهنگ وحشی خودشان داشتند، به هیچ کدام از عقاید فرقه ها بی احترامی نمی کرد و سعی می کرد به هر کجا که می رود صلح و آرامش را رواج دهد. اما در یکی از این سفر ها که به مصر بود، مجبور شد قانون خودش را نقض کند. در آنجا قبیله ای وجود داشت که بت پرست بودند. آنها بت های خود را طوری می ساختند که دو دست خود را به نشانه ی گرفتن چیزی بلند کرده بود و مردم بچه های کوچک خود را که هنوز راه رفتن را یاد نگرفته بود، بین آن دو دست می گذاشتند و زیر آن آتشی روشن می کردند و نوزاد را قربانی می کردند. کوروش که این وضع را مشاهده کرد، دستور داد هر چه سریع تر این رسم وحشیانه از میان برود.

منشور حقوق بشر کوروش کبیر در موزه بریتانیا

### جایگاه جهانی

این سند به عنوان نخستین منشور حقوق بشر شناخته شده، و به سال ۱۹۷۱ میلادی، سازمان ملل آن را به تمامی زبانهای رسمی سازمان منتشر کرد. این تأییدی است بر اینکه منشور آزادی بشریت که توسط کوروش بزرگ در روز تاجگذاری وی منتشر شده، میتواند برتر باشد از اعلامیه حقوق بشر که توسط انقلابیون فرانسوی در اولین مجمع ملی ایشان صادر شده. اعلامیه حقوق بشر در نوع خود، در رابطه با بیان و ساختارش بسیار قابل توجه است، اما منشور آزادی که توسط پادشاه ایرانی (کوروش) در ۲۳ سده پیش از آن صادر شده، به نظر معنویتر میاید. با مقایسه اعلامیه حقوق بشر مجمع ملی فرانسه و منشور تأیید شده توسط سازمان ملل، با منشور آزادی کوروش، این آخری با در نظر گرفتن قدمت، صراحت، و رد موهومات دوران باستان در آن، باارزشتتر نمود میکند. این لوح با عنوان نخستین بیانیه حقوق بشر جهانی شناخته میشود لوح کوروش که پس از تسخیر بابل و شکست بخت النصر توسط کوروش به عنوان سنگ بنای یادبودی در شهر بابل قرار داده شده بود نخستین بیانیه حقوق بشر جهانی است که کوروش در آن همه طوایفی را که در زمان امپراتوری بابل به اسارت درآمده بودند آزاد و به آنها اجازه نقل مکان و زندگی آزاد در هرکجای امپراتوری خود را داد. کوروش پادشاه بزرگ ایران قوم یهود را نیز از اسارت درآمده بابل آزاد کرد. در این کتیبه کوروش خود را معرفی نموده و اسم پدر، جد اول، دوم و سوم خویش را نام میبرد و اعلام میدارد که پادشاه ایران و پادشاه بابل و پادشاه جهات ارضه (کشورهای اطراف ایران) میباشد، آنگاه در مقام بیان حقوق بشر و منشور آزادی خویش اعلام میدارد:

- 1- (هیچ کس حق ندارد به دین دیگری توهین کند.) اینک که به یاری مزدا، تاج سلطنت ایران و بابل و کشورهای جهات ارضه را به سر گذاشته ام، اعلام می کنم که تا روزی که من زنده هستم و مزدا توفیق سلطنت را به من می دهد؛ دین و آیین و رسوم ملت‌هایی که من پادشاه آنها هستم، محترم خواهم شمرد و نخواهم گذاشت که حکام و زیر دستان من، دین و آئین و رسوم ملت‌هایی که من پادشاه آنها هستم یا ملت‌های دیگر را مورد تحقیر قرار بدهند یا به آنها توهین نمایند.
- 2- (هر فردی آزاد است خودش دین خویش را انتخاب کند) از این پس، تا زمانی که اهورا مزدا وظیفه ی پادشاهی را به من ارزانی بخشد، من فرمانروایی خویش را بر هیچ ملتی تحمیل نخواهم کرد. هر ملتی آزاد است که این فرمانروایی را بپذیرد یا نپذیرد، و اگر نپذیرد من با آن ملت نخواهم جنگید.
- 3- (هیچ کس حق ندارد به دیگری ظلم کند.) تا زمانی که من پادشاه ایران، بابل و ملت های چهار سوی جهان ام، به کسی اجازه نخواهم داد که بر دیگری ستم کند، و اگر چنین شود، من ستمگر را از حقوق خویش محروم و مجازات خواهم کرد.
- 4- و تا زمانی که من پادشاهم، به هیچ کس اجازه نخواهم داد تا دارائی های منقول و غیرمنقول کسی را به زور و بدون پرداخت بهای آنها مالک شود.
- 5- (برده داری ممنوع) تا زمانی که زنده ام، من از کار بی مزد و اجباری جلوگیری خواهم کرد.
- 6- من امروز اعلام می دارم که همه در انتخاب مذهب خود آزادند.

**7-** مردمان آزادند که در هر کجا که بخواهند ساکن و بکار مشغول شوند، به شرط آنکه حقوق دیگران را پایمال نسازند.

**8-** من اعلام می‌کنم ، که هر کس مسئول اعمال خود می‌باشد و هیچ کس را نباید به مناسبت تقصیری که یکی از خویشاوندانش کرده ، مجازات کرد ، مجازات برادر گناهکار و برعکس به کلی ممنوع است.  
و اگر يك فرد از خانواده یا طایفه ای مرتکب تقصیر میشود ، فقط مقصر باید مجازات گردد ، نه دیگران.

**9-** من تا روزی که به یاری مزدا ، سلطنت می‌کنم ، نخواهم گذاشت که مردان و زنان را بعنوان غلام و کنیز بفروشند . و حکام و زیر دستان من ، مکلف هستند ، که در حوزه حکومت و ماموریت خود ، مانع از فروش و خرید مردان و زنان بعنوان غلام و کنیز بشوند . و رسم بردگی باید به کلی از جهان بر افتد .

**10-** من از اهورا مزدا تقاضا می‌کنم که مرا در انجام تعهداتم نسبت به ملت های ایران و بابل و چهار سوی جهان موفق گرداند.

دقت کردید که چه قدر کوروش کبیر و دیگر پادشاهان مثل داریوش در کار هایشان از خداوند(اهورا مزدا)یاری می‌خواهند و چه قدر او را سپاس می‌گویند؟ این رمز موفقیت آن هاست که هیچ وقت مغرور نشدند.

<http://www.denaboy.persianblog.ir>

وبلاگ کرانه گمنام

<http://www.et4ir.blogfa.com>

وبلاگ آموزش های کاربردی

<http://denaboy.parsaspace.com>

وبسایت فرزند دنا

=====

**مدیر سایت و وبلاگ ها : فرید نیک اقبالی**